

ปิตตา

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๘

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ทำใจให้สงบนะ ตั้งใจเพราะว่าเราบวชเป็นพระ บวชเป็นพระเห็นใหม่ บวชเป็นพระผู้ประเสริฐ คำว่า ผู้ประเสริฐนะมันประเสริฐในหัวใจใจ กิริยาการแสดงออกมันจะแสดงออกว่าข้างในมีความ ร่มเย็นจริงหรือเปล่า ถ้าข้างในมีความร่มเย็นจริงการแสดงออกนั้นมันจะนุ่มนวล การแสดงออกนั้นมัน จะมีสติปัญญา ถ้าการแสดงออกนั้นมีแต่พินแต่ไฟเห็นใหม่ ข้างในนั้นมันก็เดือดร้อนเป็นพินเป็นไฟอยู่ จากภายใน

ถ้าเดือดร้อนเป็นพินเป็นไฟจากภายใน สิ่งนี้มันเป็นไฟราคะ ไฟโทสะ ไฟโมหะ มันแผดเผา มัน เบียดเบียนตนก่อนคือมันแผดเผาตนเองก่อน แล้วมันจะแผดเผาผู้อื่น เราเป็นพระ เราเป็นพระนะ เรา เป็นผู้ประเสริฐ เราบวชมาเป็นพระ พอบวชเป็นพระนี่สมณสารูป สมณสารูปการเคลื่อนไป การเคลื่อน ไปแบบคนที่นุ่มนวล เขาก็เคลื่อนไปด้วยความนุ่มนวลของเขา

แต่คนที่กระฉับกระเฉงเขาเคลื่อนไปด้วยความกระฉับกระเฉงของเขา แต่! แต่เขาก็มีสตินะ เขามี สติปัญญาของเขา จะเคลื่อนไหวด้วยเร็วขนาดไหนแต่มีสติปัญญาพร้อม การมีสติปัญญาพร้อมนั้น ดู มันจะความอ้อยสร้อย ความรวดเร็ว แต่ถ้ามีสติปัญญาแล้วมันสวยงามไปหมดละ แต่ถ้ามันขาดสตินะ ความรวดเร็วก็เป็นการผลุบผลับ เป็นการลวกๆ การเชื่องช้า การเชื่องช้าก็เหมือนคนป่วยเห็นใหม่ การ เชื่องช้าก็เหมือนป่วย ถ้ามันขาดสติมันขาดไปหมด แต่ถ้ามันมีสติปัญญาจะรวดเร็วหรือจะชักช้านี้มันมี สติปัญญาของมัน

ถ้าสติปัญญาของมันนี่สมณสารูป เราเป็นพระ ถ้าเราเป็นพระนะเราต้องกระฉับกระเฉง แต่ก็มี สติ ไม่ใช่กระฉับกระเฉงจนขาดสติไป อันนั้นสมณสารูปมันก็ไม่สวยงาม นี่เราเป็นพระ เป็นพระต้องมี สติมีปัญญา คำว่ามีสติมีปัญญา นี้เราจะฝึกหัดของเรา ฝึกหัดเพื่อประโยชน์กับตัวเรา

การฝึกหัดเห็นใหม่ ทุกคนจะต้องบอกว่าตัวเองทำถูก เพราะกิเลสมันจะเข้าข้างตัวเองทั้งนั้น แต่ถ้ากิเลสเห็นใหม่ ถ้ามันโดนจับ โดนคิด สมาธิ ปัญญาจับมาตรวจสอบเห็นใหม่ เอามาตรวจสอบนะ เราตรวจสอบๆ ตัวเรา ใครก็แล้วแต่เวลาประพฤติปฏิบัติอยากจะบรรลुरुธรรมๆ การบรรลुरुธรรมก็บรรลุผ่านกิเลสนี้ ต้องชำระล้างกิเลสชำระล้างความเคยใจของเรา ถ้าการชำระล้างเคยใจของเรา นั่นล่ะคือการต่อสู้ การต่อสู้กับกิเลสของตัวเอง

ถ้าการต่อสู้กับกิเลสของตัวเองเห็นใหม่ มันกระจ่างแจ้ง มันขาวกระจ่างแจ้งจากสติปัญญาของเรา แต่ถ้าเราบวชพระขึ้นมา เราบวชด้วยความศรัทธาด้วยความเชื่อของเรา พอบวชด้วยความเชื่อของเราเราว่าสิ่งนี้เราทำได้ เราศึกษารธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเราทำได้ มันเป็นความคิดของเราไง มันเป็นสัญญาว่ามันเป็นการศึกษามา ศึกษาแล้วทุกคนคำนวณแล้วว่าทำได้ แต่เวลาจริงๆ แล้วมันทำไม่ได้ มันทำไม่ได้เพราะมันไปจ้านกับกิเลสของเราเอง

ถ้ามันไปจ้านกับกิเลสของเราที่จ้านกับสัญญาของเรา มันเป็นสัญญาของเรา มันไม่ใช่ความจริงใจ เราว่าความจริงนะ เวลาเราต่อสู้กับกิเลสนะความจริงมันต้องฝ่าฟันเข้าไป มันจะรู้เห็นของมันเห็นใหม่ นี่ไงที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล” ในการประพฤติปฏิบัติของเรา ในดวงใจของเราถ้ามันไม่มีมรรคมันก็ไม่มีผล ถ้าไม่มีมรรคเห็นใหม่ มันปิดหูปิดตาไป

ถ้าเราปิดหูปิดตานั้น คนเราปิดตา พอปิดตาขึ้นมา มันไม่รู้สิ่งใดเลย จากภายนอกมันมองไม่เห็นสิ่งใดเลย แต่มันก็รู้สำนึกตัวในความรู้สึกของเราเอง เพราะมันปิดตา ปิดตามันก็เป็นความเห็นของเราโดยเฉพาะใช่ไหม มันไม่เป็นความจริงในสังคมาใช่ไหม ไม่เป็นความจริงในสังขารใช่ไหม เพราะเราปิดตาเราไง เราปิดตาคือเราไม่รู้สิ่งใดเลย

สิ่งนั้นมันอยู่ข้างนอก สิ่งนั้นเราปฏิเสธ เราไม่รู้ แต่สิ่งที่เราไม่ปฏิเสธไม่รู้มันมีผลกับเราทั้งนั้น คุณดูสภาพแวดล้อม คุณดูถ้าอากาศเป็นพิษ คนเราหายใจสิ่งที่มันเป็นพิษเข้าไปมันก็ตาย นี่แหละน้ำๆ ถ้ามันเป็นสารพิษขึ้นไปกินเข้าไปก็ตาย สิ่งใดเราอาศัยสิ่งนั้น เราต้องมีหูมีตา เราต้องคัดแยกได้ว่าสิ่งใดเป็นสารพิษและไม่เป็นสารพิษ ถ้าเป็นสารพิษเห็นใหม่ เราเลือกเรากัดแยกมาจากภายนอก เราไม่ให้เข้ามาในร่างกายของเรา ถ้าเราไม่ปิดหูปิดตาเราจะมองสภาวะแวดล้อมอย่างนั้นก่อน แล้วมันจะรู้จริงๆ ว่าสิ่งนั้นมันจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษ เพราะเราไม่ปิดตา

แต่ถ้าเราปิดตา ปิดตามันก็จบเลย มันไม่รู้ไม่เห็นสิ่งนอกใจ ถ้ามันไม่รู้ไม่เห็นสิ่งภายนอก สิ่ง
มันจะเข้าไปในใจเรานี้มันจะเป็นสัจจะความจริงได้ไหม แต่มันเป็นสัจจะความจริงเพราะเราปิดหูปิดตา
ของเรา แล้วเราคาดหมายไป เราจินตนาการไป เรารู้ว่าเป็นของเราไป เพราะการปิดตาของเรา เราถึง
ไม่มีความกระจำแจ้ง ไม่มีการคัดแยกให้มันถูกต้องดั่งใจของเรา ถ้าไม่คัดแยกให้ถูกต้องดั่งใจของเรา
นี้มันจะเป็นความจริงขึ้นมาได้อย่างไร มันก็เป็นความจริงของกิเลสค้นหาความทะยานอยากไป เพราะ
กิเลสค้นหาความทะยานมันปิดหัวใจของเราไว้

ถ้ามันปิดหัวใจของเราไว้ สิ่งใดที่มันพอใจสิ่งนั้นมันบอกสืบทอดเข้าไปสู่สังขารได้ ถ้าสืบทอด
เข้าไปสู่สังขารได้ มันก็สืบทอดไปด้วยความรู้ความเห็นของเรา ถ้าความรู้ความเห็นของเราก็คือเป็น
วิปัสสนิกใจ มันเป็นวิปัสสนิก เราคิด เราคาด เราหมาย เราต้องการ เราปรารถนา ใหม่ๆ ที่เราต้องการ
ปรารถนาสัจจะความจริง ทุกคนต้องการปรารถนาสัจจะความจริงเพื่อเป็นมรรคเป็นผล แต่เวลา
ประพฤติกปฏิบัติเข้าไปโดยกิเลสมันปิดหูปิดตา มันก็เป็นความเห็นของเราเป็นความจินตนาการของเรา
ไม่เป็นความจริงของเรา ไม่เป็นความจริง มันเป็นความจริงของกิเลส กิเลสมันปั้นแต่งให้ กิเลสมันทำ
ให้ว่าเป็นอย่างนั้น กิเลสมันสวมรอยให้ กิเลสสวมรอยให้

คิดดูคำว่ากิเลสสวมรอยให้มันเป็นความจริงใหม่ มันไม่เป็นความจริง เพราะกิเลสมันสวมรอย
มาให้ แล้วจิตใจของเรานี้ในปัจจุบันมันมีกิเลสค้นหาความทะยานอยากอยู่ในใจของเรา แล้วมันจะเอา
ความจริงมาจากไหนล่ะ มันก็ธรรมะปิดหูปิดตาไป ปิดหูปิดตาของเราไว้ แล้วมันก็อยู่ในความรู้สึกของ
เรานี้ อยู่ในความคิดของเราว่าสิ่งนี้เป็นความจริงๆ ของเราไว้ แต่มันไม่เป็นความจริงเลย

แต่ถ้าเปิดหูเปิดตาขึ้นมาล่ะ เราเปิดหูเปิดตาเข้ามา นี้ มองดูสภาวะแวดล้อมเห็นใหม่ คุณสิ เวลาองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมาเห็นใหม่ นี่พ่อแม่ นะ เกิดด้วยมีอำนาจวาสนานะ เวลาแม่จะคลอด
อยากกลับไปเยี่ยมบ้านก่อน กลับไปเยี่ยมบ้านนี้พอไปครึ่งทางมีอาการว่าจะคลอด จะเข้าไปอยู่สวนลูมๆ
ยืนเหนี่ยวต้นรังไว้แล้วคลอดออกมา

นี่ไง เวลาคลอดองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกมา คุณสิ ระหว่างตระกูล ๒ ตระกูลแล้วมัน
เรื่องโลกทั้งนั้น เรื่องอำนาจวาสนาบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระโพธิสัตว์ เวลา
เกิดมาเห็นใหม่ “เราจะเกิดชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย” คำว่าเกิดชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายแล้วนี่ยังต้องดำรงชีวิต
ไป กว่าจะได้ออกบวช พอบวชแล้ว บวชแล้วยังต้องไปค้นคว้ากับเจ้าลัทธิต่างๆ อีก

มันสว่างกระจ่างแจ้งตั้งแต่เป็นความจริงตั้งแต่นั้น เพราะตั้งแต่นั้นขึ้นมาเวลาอาสวัภขญาณใน หัวใจขึ้นมา อันนั้นเป็นสัจจะความจริงจากภายใน จากที่สภาวะแวดล้อมโลกนี้ไม่เกี่ยว ไม่มีใครมี อำนาจวาสนาแบบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะว่าสัจธรรมมีอยู่โดยดั้งเดิม แต่ไม่มีใครตรัสรู้ ธรรมขึ้นมา ธรรมก็อยู่อย่างนั้นล่ะ

แต่ว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างสมบุญญาธิการมาเป็นพระโพธิสัตว์ องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างมาเห็นใหม่ คุณิ สิ่งที่สร้างมา สิ่งที่สร้างมาบารมีเต็ม เวลาไปตรัสรู้ขึ้นมา เพราะตรัสรู้ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พอตรัสรู้ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้า โลกนี้กระจ่างแจ้งไปหมดเห็นใหม่ “ดวงตาของโลก” ใครจะมีสิ่งใดแล้วแต่ อนาคตังสญาณ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสว่างกระจ่างแจ้งไปหมด มันสว่างกระจ่างแจ้งตั้งแต่เกิด ตั้งแต่ เกิดเห็นใหม่

เวลาเกิดขึ้นมาในระหว่างครอบครัว พระนางมหาสิริมายาจะกลับไปเยี่ยมบ้าน เวลามันเกิดขึ้นมา เกิดขึ้นมาด้วยความหยั่งรู้ เกิดขึ้นมาด้วยความพร้อมขึ้นมา “เราเกิดชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย” หนึ่งๆ ที่พึง ประสูตินะ นั่นคืออำนาจวาสนาบารมีใจ แต่มันยังไม่เป็นสัจจะความจริงใจ ถ้าเป็นสัจจะความจริง เวลา ออกบวชแล้วเห็นใหม่ ออกบวช ๖ ปี ก็ไปค้นคว้าอยู่กับเขาอยู่ ๖ ปี แต่เวลาจะมาตรัสรู้ขึ้นมา มาตรัสรู้ ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างสมบุญญาธิการ มาเอง สิ่งที่สร้างขึ้นมาสร้างขึ้นมาในหัวใจนี้ ถ้าสร้างมาในหัวใจนี้ มันไม่มีสิ่งใดมาปิดบังเลย มันสว่าง กระจ่างแจ้งโลกนี้และโลกหน้า จากภายนอกและภายใน

ถ้าภายนอกเห็นใหม่ ภายนอกก็เรื่องของโลก เรื่องของโลกเห็นใหม่อนาคตังสญาณ คุณิ ผลของ วัฏฏะ เวลาพระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร อัครสาวกเบื้องซ้ายเบื้องขวาของเรามาแล้ว หนึ่งๆ ที่ว่ายังไม่ ได้บวชเห็นใหม่ นี่มาแล้วๆ จะมาเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฟังเทศน์พระอัสดงมาได้เป็น พระโสดาบัน ไปบอกพระโมคคัลลานะๆ ได้พระโสดาบันด้วยกัน มาเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ เจ้า อัครสาวกเบื้องซ้ายเบื้องขวาของเรามาแล้ว มาแล้วตั้งสอนจนเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา ถึงได้ตั้งเป็น พระอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา ของเขาทั้งนั้น มันกระจ่างแจ้งมาหมดใจ

แต่เวลาพระเราเห็นใหม่ ก็บอกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ถ้าเอียง องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าถ้าจะตั้งผู้ที่อัครสาวกเบื้องซ้ายเบื้องขวา ก็ต้องตั้งพระอัญญาโกณฑัญญะ พระอัญญา โกณฑัญญะเป็นสงฆ์องค์แรกของโลกเห็นใหม่ นี่คิดทางโลก คิดทางวิทยาศาสตร์ คิดทางที่รู้เห็น

ในทางภพชาตินี้ไง แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไม่ใช่ เขาสร้างของเขามา เขาทำของเขามา พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ เขาสร้างของเขามา

สิ่งที่สร้างมานี้ พระอัญญาโกณฑัญญะก็สร้างของพระอัญญาโกณฑัญญะมา เป็นผู้ที่เลิศในราตรีเห็นใหม่ เพราะว่าเป็นพระผู้เฒ่าที่มีการศึกษาที่มีประสบการณ์มา พอฟังเทศน์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นสงฆ์องค์แรกของโลก นี่เอาหลานของพระปุลณมณฺฑานีมาบวชเท่านั้นเอง แล้วก็เข้าไปอยู่ในป่าในเขาไปอยู่กับสัตว์ป่า นี่มันผู้มีราตรี ผู้ที่มีแก่กล้าในประสบการณ์ พระอัญญาโกณฑัญญะท่านก็มีอำนาจวาสนาบารมีของท่าน ท่านก็มีของท่านอย่างหนึ่ง

แต่เราเป็นมนุษย์ไง ความเห็นของโลกไง เราก็คาดการณ์เอาเองไง เราคาดการณ์เอาเองนะ เป็นผู้อาวุโส เป็นสงฆ์องค์แรกของโลกก็ต้องเป็นอัครสาวกเบื้องขวา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาตั้งพระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร มันมีที่มาที่ไป มันสว่างกระจ่างแจ้งมาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่พวกเรามันปิดหูปิดตาไง ปิดหูปิดตาแล้วก็ศึกษา ศึกษาธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศึกษาทางโลก แล้วก็เรียงลำดับเอาด้วยกิเลสค้นหาความทะยานอยากของตัวเองเรียงออกมาเห็นใหม่ มันปิดหูปิดตานะ มันไม่มีสิ่งใดเป็นประโยชน์กับความเป็นจริงในใจเลย

ถ้ามันเป็นประโยชน์กับความเป็นจริงที่ในใจ สิ่งที่เราศึกษามากน้อยขนาดไหนวางไว้ๆ ขณะในปัจจุบันนี้เรากำลังมาค้นคว้าความจริงของเราอยู่ ค้นคว้าอะไร? ค้นคว้าสัจจะ เกิดมาจากไหน อยู่ทำไม ไปไหน ไปแล้วได้อะไร เห็นใหม่ มันเป็นสมาธิใหม่ ที่เรามาหลงอุโบสถ ที่เรามาหลงอุโบสถเพราะเรามาเข้าหมู่ณะ เวลาสงฆ์ณะเวลาเขาลงอุโบสถกันนี้เห็นใหม่ เพื่อความสะอาดบริสุทธิ์ในหมู่สงฆ์ เวลาสวดปาฏิโมกข์ทุกคนนะมีความถูกต้องความผิดมา สิ่งใดเขามาสวดมาตรวจสอบกันเพื่อความสะอาดในหมู่สงฆ์นี้เวลาเข้าหมู่ เวลาเข้าหมู่แล้วหมู่สงฆ์นั้นมันจะมีความเข้มแข็ง จะมีความเข้มงวด จะระลึกถึงต่อกัน

เวลามาเข้าหมู่เห็นใหม่ คูสิ วัตรๆ หนึ่ง พระในวัดนั้นก็เหมือนมนุษย์คนหนึ่ง มนุษย์คนหนึ่งมีตั้งแต่สมองลงมาถึงปลายเท้า มีแขนซ้ายแขนขวามีทุกอย่างพร้อมนะ มนุษย์คนหนึ่งมันต้องอวัยวะ ๓๒ การขับเคลื่อนไปมันก็สะดวกสบาย สงฆ์ในวัดหนึ่งมีความสามัคคีกัน มีทิวฏฐิ์เสมอกัน มีความเห็นเหมือนกันคล้ายกันอยู่ในหมู่สงฆ์นั้น

นี่ข้อวัตรปฏิบัติมันหมุนไปวันต่อวัน เข้าขึ้นมาวัตรในโรงทาน วัตรในศาลาเห็นใหม่ วัตรในศาลาวัดต้องมีน้ำเจียงเท้าน้ำล้างเท้า มีน้ำล้างบาตรมีทุกอย่างพร้อมเห็นใหม่ นี่วัตร เราทำวัตรในโรงธรรม วัตรในศาลา แล้วออกบิณฑบาต ถ้ามันฝรั่งพร้อมมันทำด้วยความกลมกลืนกันมันสะดวกสบายไปทั้งนั้น ในวัดๆ หนึ่งมันก็เหมือนร่างกายๆ หนึ่ง ก็เหมือนสังฆะเหมือนสงฆ์กลุ่มหนึ่ง มันมีความเสมอภาค

หัวหน้าก็เป็นสมอง เป็นสิ่งที่ควบคุมเส้นประสาท ไอ้แขนซ้ายแขนขวา เท้าซ้ายเท้าขวานี้อวัยวะต่างๆ เห็นใหม่ อันนั้นเป็นปาก อันนั้นเป็นท้อง อันนั้นเป็นทวารหนักไว้เป็นถ่ายจี้ นี่ไง มันก็สำคัญ ถ้าถ่ายไม่ออก ถ่ายไม่ออกมันก็อยู่ไม่ได้ คนเราถ่ายไม่ได้อยู่ไม่ได้หรอก คนเรากินเข้าไปก็ต้องถ่ายออกทั้งนั้น ใครมีความพร้อมสิ่งใดมีทุกอย่างเห็นใหม่ วัฏฏ์วัตร วัตรในห้องน้ำ วัตรในส้วม สำคัญมาก สำคัญมากเพราะวัตรมันไว้ใช้สอยภายในวัดใจ

นี่ไงวัดๆ หนึ่ง ก็สงฆ์กลุ่มหนึ่ง สังฆะสังคมสงฆ์หนึ่ง วัดหลายวัดเรามารวมลงอุโบสถเป็นสามัคคีอุโบสถ เพื่อตรวจสอบกัน เพื่อดูแลกันเพื่อความมั่นคงกันเห็นใหม่ ศาสนาทายาท ศาสนาทายาทเกิดมาจากไหน เกิดจากกรรมวินัย กรรมวินัยอยู่ที่ไหน กรรมวินัยอยู่ในพระไตรปิฎกเห็นใหม่ เราศึกษากัน ศึกษาแล้วเราก็ตีความ ทุกคนก็ถูกหมด วัดใดที่ว่าวัดของฉันเคร่ง วัดของฉันตรง วัดของฉันเป็นที่ถูกต้องดีงาม วัดอื่นไม่พร้อมกัน

เวลามาเข้ามาสังคมเห็นใหม่ มาลงอุโบสถ แต่ละวัดมาลงอุโบสถเขาเรียกเข้าหมู่ พอเข้าหมู่มันตรวจสอบหมด สิ่งอยู่สิ่งอาศัยนี้มันตรวจสอบกัน มันมาพร้อมกัน มันมาเหมือนกัน มันไม่เหมือนกันได้อย่างไร ก็มันมาจากพ่อคนเดียวกันมาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์เดียวกัน เวลาเรามาบวชกัน เราบวชมาเราเชื่อมั่นในกรรมฐาน มีหลวงปู่เสาร์หลวงปู่มั่นท่านเป็นประธาน ท่านเป็นผู้ค้นคว้าเป็นผู้ที่วางข้อวัตรปฏิบัติกันไว้มา

แล้วเราก็มาบวช บวชในสังฆธรรมนี้ บวชในสังฆะในมรรคในผลนี้ แล้วเราพยายามจะปฏิบัติของเรา ถ้าปฏิบัติของเราปฏิบัติด้วยความจริง ถ้าปฏิบัติด้วยความจริงก็เป็นความจริงขึ้นมา แต่ถ้าเราปฏิบัติด้วยความเห็นของเรา ปิตตา ปิตตาของเรามันก็ปฏิบัติประสาเรา ประสาความเห็นของเรา ความเห็นของเราๆ ไม่ใช่ความจริง ถ้าความจริงขึ้นมาที่ศีลคือศีล สมาธิคือสมาธิ ปัญญาคือปัญญา เวลาที่มีมรรคมีผลขึ้นมามันเหมือนกัน

เวลาครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านปฏิบัติของท่านมา เวลาลงอุโบสถ หลวงตาท่านเล่าให้ฟังประจำ วัดที่อยู่ข้างๆ ในหนองผือ วัดหลวงปู่มั่นพระก็เยาะอยู่แล้ว แล้วพระที่อยู่ในวัดนั้น ไม่ได้ก็ไปอยู่ข้างๆ นั้นนะ เวลาจะลงอุโบสถเต็มไปหมดเลย เต็มไปหมดเลยเพราะหลวงตาท่านบอกว่า เวลาหลวงปู่มั่นท่านเทศน์มันเหมือนแม่ เหมือนพ่อเหมือนแม่ พ่อแม่นี้จะให้นมลูก ให้นมลูกนะ เวลาฟังเทศน์ฯ เห็นไหม

ถ้าได้ฟังเทศน์ บอกฟังเทศน์ไปฟังเทศน์ทำไม ฟังเทศน์เห็นไหม คุณิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไป พระผู้เฒ่าเห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตายไปแล้วดีแล้ว เวลาใช้ชีวิตอยู่นี้ทำอะไรก็ไม่ได้ ดีไปหมด โนนผิดนี้ผิดไปหมดเลย พระกัศสปะได้ยิน พระกัศสปะนี้ สะท้อนใจมากเลย

เวลาครูบาอาจารย์เห็นไหม คุณิ เวลาหลวงตาท่านบอกว่าหลวงปู่มั่นเวลาท่านเทศน์ว่าการ มันเหมือนกับลูกจะได้ดื่มน้ำนมแม่ มันได้ดื่มน้ำนมมันจะมีบอูน มันจะมีความสุขของมัน พอฟังเทศน์ครูบาอาจารย์ขึ้นมาธรรมสังฆธรรมอันนั้นมันคอยเข้าไปกะเทาะกิเลสไป มันจะปิดหูปิดตา มันจะปิดหัวใจ แล้วสังฆธรรมนี้เข้าไปฟาดหัวมัน เข้าไปฟาดหัวกิเลส มึงลืมตาซะ! มองชาวบ้านเขาบ้าง เขาทำอย่างไร เห็นไหม เวลาเข้ามามันจะเหมือนกันนี้ไง เข้าหมู่ๆ ใจ เวลาธรรมะจะฟาดหัวมันไป พอฟาดหัวมัน ฟาดหัวมันให้มันไม่ปิดหัวใจ ถ้าไม่ปิดหัวใจเห็นไหม มันก็เป็นสังฆจะขึ้นมา

ถ้าเป็นสังฆจะขึ้นมา เวลาหลวงปู่มั่นท่านจะเทศน์ว่าการ เวลาพระเรานี้ก็กึกก้องๆ ใจ เพราะอะไร? เพราะปรารถนา มีแรงปรารถนา อยากจะได้สังฆจะ อยากจะได้ความจริง แล้วเวลาปฏิบัติเองมันก็ปิดหูปิดตานี้ กิเลสมันปิดหูปิดตาปฏิบัติไปไม่ได้เลย ปฏิบัตินี้สมาธิก็ไม่ได้ เวลาตั้งสติขึ้นมาสัมผัสลูกคลุกกลาน จะปฏิบัติขึ้นไปหัวใจนี้หัวใจมันอ่อนด้อย พอหัวใจมันอ่อนด้อยทำสิ่งใดไปมันก็มีแต่ความโหยหา โหยหาอยากได้ธรรมะ โหยหาอยากได้สังฆจะความจริง แต่พฤติกรรมของมันกิเลสมันนะปิดตาปิดใจไว้ พอปิดใจไว้มันก็เรียกร้อง

บารมีมันอ่อนด้อยไป อิทธิบาท ๔ มันอ่อนแอไป มันไม่จิตตะวิมังสา วิมังสาคือใคร่ครวญไป มันไม่ใคร่ครวญ ไม่ดูแลหัวใจของตัวเอง ไม่พิจารณาของเราขึ้นมา มันโหยหาเห็นไหม โหยหาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โหยหาธรรมะของครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติสำเร็จรูปไว้แล้ว สิ่งที่ท่านทำขึ้นมาสำเร็จรูปไว้แล้ว แล้วเราคิดว่าเราทำได้ เราคิดว่ามันเป็นจริงได้ เราพยายามจะ

โยหยาเข้ามาในหัวใจของเรา แล้วมันเป็นจริงไหม นี่เพราะอะไร เพราะมันปิดใจไว้ไง ก็เลยมันปิดใจไว้

ฉะนั้น เวลาปฏิบัติมันก็โยหยาอยากได้อย่างนั้น อยากได้อย่างนั้นแต่มันไม่ได้ มันไม่ได้เพราะเราทำไม่ได้ เราทำไม่ได้เพราะอะไร เพราะว่าคูติ ต้นไม้ที่เราปลูกขึ้นมา ถ้าเราไม่ดูแลมัน ไม่รดน้ำพรวนดินมัน มันไปไม่ได้หรอก มันตายหมด เว้นไว้แต่มัน ไปอยู่ที่อุดมสมบูรณ์ เว้นไว้อยู่ที่ดินดี ไปอยู่ที่โคนะ มันเจริญงอกงามของมัน ถ้าอยู่ในป่าในเขาในป่าที่ดี แต่เวลาป่ามันแห้งแล้งละ เวลาไฟป่ามันไหม้เข้ามา มันไหม้หมดละ ต้นไม้นี้จะต้องดูแลมัน

นี่ก็เหมือนกัน หัวใจของเราเวลานั้นอยู่ในที่แห้งแล้ง แห้งแล้งอะไร? แห้งแล้งด้วยศรัทธาของเราไง แห้งแล้งด้วยความเชื่อมั่นของเราไง มันแห้งแล้ง เวลามันแห้งแล้งขึ้นมาเห็นไหม พอมันแห้งแล้งขึ้นมามันอยู่ในที่กันดาร ต้นไม้มันจะเกิดได้ไหม ต้นไม้มันเกิดไม่ได้ ต้นไม้มันจะเกิดได้มันต้องเกิดในที่ชุ่มชื้นในที่ที่มีอาหาร มีน้ำมีปุ๋ยเพื่อจะให้หล่อเลี้ยงมันขึ้นมา ถ้าหล่อเลี้ยงขึ้นมาเห็นไหม เราจะต้องมีสติปัญญา มีสติปัญญาๆ เวลาเข้าทางจงกรมนั่งสมาธิภาวนาต้องมีสติปัญญามีความตั้งใจของเรา ถ้ามีความตั้งใจของเรา เราทำของเรา

ต้นไม้เราเห็นเห็นไหม เห็นแต่สวนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าของสวนมะม่วง เราไม่ให้คนอื่นเด็ด ไม่ให้คนอื่นเข้ามากินมะม่วงนั้น แต่เราเป็นเจ้าของสวนเรามีสิทธิที่จะเด็ดจะกิน นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดไว้ในพระไตรปิฎก นี่สวนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้นมะม่วงมีแต่ผลงอกงามไปหมดเลย มันเป็นสวนมะม่วงขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่ของเรามันไม่มี ของเรานี้เราจะทำสวนทำอะไรทำสวนของเราขึ้นมา ทำไร่น้ำสวนคือมรรคผลนิพพานของเราในหัวใจเราขึ้นมา เราจะต้องดูแลหัวใจของเรา ดูแลรักษา นี้รดน้ำพรวนดินมัน ถ้ามันทำไม่ได้ๆ มันก็ต้องรดน้ำพรวนดินเห็นไหม ถ้ารดน้ำพรวนดินขึ้นมา เวลาทำขึ้นมา รดน้ำพรวนดินเราหลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดิน ทำสวนเขาก็ดูแลการทำสวนนั้น

แต่เวลาประพฤติกปฏิบัติมันขึ้นมา นี่ ศีลสมาธิปัญญาในหัวใจของเรา เราจะพยายามฟื้นฟูขึ้นมา เราจะทำอย่างไร เราจะมีสติปัญญาแค่ไหน ถ้าเรามีสติปัญญาแค่ไหนเราทำของเราขึ้นมา เราต้องมี

สติปัญญาคุณแลรักษาหัวใจของเรา ถ้าเราปิดหูปิดตา ปิดหูปิดตามันก็ไปอยู่ในแคตตาล็อกใจ มันเข้าไปอยู่ในแคตตาล็อก สวมมันเป็นอย่างนั้น ทุกอย่างเป็นอย่างนั้น เป็นอย่างนั้นหมดเลย นี่ทางวิชาการรู้หมดเลย แต่ทำไม่ได้

ทำขึ้นมามันไม่มีในหัวใจนี้มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้ก็ล้มลุกคลุกคลานกันอยู่อย่างนั้น แล้วก็กลับมาบ่อยเนื้อดำใจเห็นใหม่ คุณิ เวลามันปิดหูปิดตานิมันเป็นความเห็นของเรา ความเห็นของเรา ด้วยความรู้สึกลึกซึ้งนึกคิดของเรา คิดว่ามันเป็นจริงเป็นจริงทั้งนั้น แต่สุดท้ายแล้วมันไม่มีอะไรเป็นจริงสักอันหนึ่งเลย ไม่เป็นจริงสักอันหนึ่งเลยเพราะว่าเราทำสิ่งนั้นไม่ได้ เราทำสิ่งนั้นไม่ได้ เราทำให้มันขึ้นมาเป็นจริงของเราไม่ได้

แต่เราศึกษาเห็นใหม่เป็นสุดมยปัญญา เวลาศึกษาเป็นสุดมยปัญญา การศึกษานะใครก็ศึกษาได้ ใคร่ครวญได้ โลกนี้โลกเจริญ การศึกษาเจริญ โลกเจริญ เจริญด้วยการศึกษา ศึกษาด้วยความรู้ความรู้อย่างนี้ความเจริญ แต่มันเป็นความจริงใหม่ มันเจริญขึ้นมาแล้วมันเร้าร้อนใหม่ เวลาเจริญขึ้นมาทำไมมันเร้าร้อนนัก

แล้วเวลาผลของทางโลกเห็นใหม่ ในทางเศรษฐกิจมันมีขึ้นและลง มันไม่มีสิ่งใดขึ้นแล้วไม่ลงแล้วลงแล้วไม่ขึ้น มันจะมีการหมุนเวียนของมันอยู่อย่างนั้น มันก็จะเข้ากับผลของวิญญู เข้ากับผลของบุญคุณผลกรรม เพราะคนมีบุญมีกรรมมันถึงจังหวะขึ้นและจังหวะลงไม่เหมือนกัน แล้วจังหวะขึ้นจังหวะลงมันเป็นจังหวะที่เราได้รับแต่สิ่งที่เป็นทุกข์ทุกทีเลย แต่สิ่งที่เป็นประสบความสำเร็จ สิ่งที่เป็นประโยชน์ ทำไมเราไม่ได้ประสบกับเขาบ้างเลย นี่ไง มันก็ผลของวิญญูนี้ไง ผลของบุญคุณกุศลนี้ไง เพราะผลของบุญคุณกุศลโลกเป็นแบบนี้ โลกเจริญๆ แล้วมันทุกข์ใหม่ โลกมันเจริญๆ ขนาดไหนมันก็มีความทุกข์ไปทั้งนั้น

แต่ถ้าเป็นธรรมละ โลกเขาเจริญนี้เป็นสมมุติ มันเป็นผลของวิญญู มันเป็นอนิจจัง มันจะเจริญแล้วจะเสื่อมมันมันแสดงตนให้เราเห็นอยู่แล้ว แต่เรามีสติปัญญารักษาใจของเราไง เรามีสติปัญญารักษาใจของเรา เวลาใจของเรา ถ้าใจเรามันฟ้องแล้ว เวลาใจมันสัมผัสมาสมาธิมันสว่างไสว มันเจริญมาจากไหน เจริญจากคำบริกรรม เจริญจากที่ว่าสติปัญญาที่เราทำมา ไม่ใช่เวลาเราประพฤติปฏิบัติเรากี่มาน้อยเนื้อดำใจ ปฏิบัติขึ้นมาแล้วก็ไม่ได้ผล

สิ่งภายนอกสภาวะแวดล้อมนี้สำคัญ เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านวางข้อวัตรปฏิบัติไว้ก็ให้เพื่อพระของเราเอง เพื่อพระของเรามีข้อวัตร มีข้อวัตรปฏิบัติ ถ้ามีข้อวัตรปฏิบัติที่นั่นนะมันชัดเจนให้กิเลสมันอยู่ในวงนี้ แต่ถ้ามันไม่มีข้อวัตรปฏิบัติขึ้นไปแล้วนี่มันพุ่งไปหมด กิเลสของใครก็แล้วแต่มันจะฟาดฟันกัน ทุกคนมีความรู้ความเห็นมีความคิดแตกต่างกันมหาศาล ความรู้ความเห็นที่แตกต่างมหาศาลนี้แล้วเอาเข้าไปอยู่ในส่วนรวมนี้มันจะอยู่ได้อย่างไร

ความเป็นสังฆะ ความเป็นสงฆ์อยู่นั้น ที่ว่าเป็นร่างกายเดียวกันนั้นมันจะอยู่กันได้อย่างไร คุณใช้เวลาคนเราเจ็บไข้ได้ป่วย เป็นเนื้อร้ายเขาต้องตัดมันออก เพราะอะไร เพราะเป็นเนื้อร้ายแล้วมันจะเผยแผ่ไปในร่างกายนั้น มันจะทำให้ร่างกายทั้งร่างกายนั้นชำรุดเสียหายไปหมดเลย นี่เหมือนกัน ถ้าความรู้ความเห็นมันแตกต่างกันที่มันฟาดฟันกัน มันก็จะมีฟาดฟันกัน ไปตลอด ถ้ามันจะชัดเจนของมันละ ถ้าชัดเจนเราก็ต้องมีสติมีปัญญา

ถ้ามีสติปัญญานี้ข้อวัตรปฏิบัติที่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านวางไว้ มันมีความจำเป็น มันจะเสื่อม มันจะเจริญ เจริญอยู่ตรงนี้ ถ้ามันจะเจริญเจริญเพราะว่าความสามัคคีในหมู่สงฆ์ ประชุมร่วมกัน เลิกพร้อมกัน ทุกอย่างเหมือนกัน นั่นเป็นความรุ่งเรืองของสังฆมสังฆ์ แต่ถ้ามันไม่พร้อมกัน นั่นจะเป็นความเสื่อม ความเสื่อมมันจะเกิดจากตรงนั้น เกิดจากความประชุมไม่พร้อมเพรียงกัน เวลากลงไม่เหมือนกัน เวลาเลิกต่างคนต่างไป ไม่มีใครดูแลใครรักษาสิ่งที่เป็นส่วนกลาง ไม่มีใครรักษาของที่เป็นของสงฆ์ ของสงฆ์ต้องมีคนดูแล ต้องมีคนรักษา นั่นเป็นข้อวัตรปฏิบัติ

นี่เรื่องภายนอก เรื่องข้อวัตรปฏิบัตินี้เรื่องภายนอกเห็นใหม่ สิล สมာธิ ปัญญามันเป็นเรื่องข้อวัตร เป็นเรื่องศีลทั้งนั้น มันต้องมีสมาธิทำความสงบใจเข้าไป ใจมีสมาธิขึ้นมาแล้วนี่ สิ่งที่ว่าเราเป็นของหนักของหน่วงของที่เป็นภาระของเรา เราเกิดมาจากตรงนี้ ต้นไม้จะเกิดขึ้นมาจากดินดี น้ำดีทุกอย่างดี หัวใจที่มันจะเกิดขึ้นมานี้มันต้องมีศีลสมาธิปัญญาของมัน ถ้าหัวใจที่มันเกิดขึ้นมา หัวใจที่มันดีต้นไม้อาจจะน้ำมันอยู่ได้อย่างไร ต้นไม้มันขาดน้ำมันตายหมด

นี่ก็เหมือนกัน บอกว่าจิตใจเราดี เราปฏิบัติมาดี เราทำมาดี สิ่งที่มันเทียบมากับความเจริญมันขัดแย้งกัน นี่ไง ถ้ามันไม่ปิดตามันต้องเห็น มันต้องรู้ ถ้ามันเห็นมันรู้ เพราะมันเปิดตานี้เพราะมันเจริญ มันเจริญมาอย่างไร มันจะเจริญมามันต้องมีที่มาที่ไป เวลามันเจริญเห็นใหม่ คุณสิ มันเจริญเวลาปฏิบัติ

ขึ้นมาจิตมันดีขึ้นมาชั่วครึ่งชั่วคราว เพราะคนเราเกิดมามีอำนาจวาสนานะ ถ้าไม่มีอำนาจวาสนาไม่มาเกิดเป็นคนได้

การเกิดเป็นคนเป็นอริยทรัพย์ เป็นทรัพย์ที่ประเสริฐแล้วทรัพย์ที่ประเสริฐ ถ้ามีจิตใจมีความปรารถนาจะปฏิบัติ กำหนดพุทโธ ใช้ปัญญาอบรมสมาธินี้มันสับสน มันเพราะอำนาจวาสนาเรามี มันทำให้เป็นให้ไปได้ แต่ให้เป็นให้ไปด้วยอำนาจวาสนาไม่ใช่ไปด้วยมรรค มรรคคือศีล สมาธิ ปัญญา คือสติปัญญาของเรา ถ้าเป็นสติปัญญาของเราคือเราเป็นคนแยกแยะ เราเป็นคนจัดการ เราเป็นคนบริหารจัดการ เรามีพร้อมใจ เรามีเงินมีทองมีทุกอย่างพร้อม เราจะสามารถบริหารจัดการชีวิตเราได้ สะดวกสบายเลย

นี่ก็เหมือน ถ้าเราบริหารจัดการเห็นใหม่ ศีล สมาธิ ปัญญา มันมีมรรคมีผลนี้เราไปบริหารจัดการสมาธิมันจะไปไหน ภาวนามยปัญญามันจะไปไหน เพราะเราเป็นคนบริหารจัดการ เราเป็นคนวางรากฐาน เราเป็นคนวางรากฐานหัวใจของเราเอง หัวใจของเราที่เราวางรากฐาน แล้วให้มันก้าวเดิน ให้มันพัฒนาขึ้นมา แล้วเราเป็นคนทำ คนที่มีหลักการ คนที่บริหารจัดการหัวใจของตัวเองขึ้นมา มันจะเสื่อมไปไหน มันจะเรียกร้องสมาธิที่ไหน มันจะไปจัดการที่ไหน

ถ้าหัวใจเราเป็นคนวางรากฐานขึ้นมา อย่าปิดหูปิดตาตัวเอง เพราะเราไปปิดหูปิดตา ปิดหูปิดตาโดยกิเลสณะ กิเลสมันปิดตาแล้วมันก็คาดหมาย แล้วมันก็จินตนาการไป มันเป็นเรื่องโลกๆ นะ มันเป็นเรื่องโลกๆ สุตมยปัญญาการศึกษาเล่าเรียนการวิเคราะห์วิจัยมา มันเป็นเรื่องโลกๆ ทั้งนั้นเลย ต้องวางไว้

นี่ไง เวลาหลวงตาท่านเรียนจบมหา เวลาท่านจะออกปฏิบัติเห็นใหม่ มรรคผลนิพพานมันจะมีอยู่จริงหรือ ก็ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามานี้แหละ จนได้ไปประกาศมาเป็นมหา แต่มันก็ยังสงสัย เพราะความสงสัยมันจะปิดโอกาสตัวเองแล้วละ เลยตั้งสัจจะอธิษฐาน “ถ้ามีครูบาอาจารย์องค์ใดท่านชี้หน้าเราได้จนหมดความสงสัย เราจะถืออาจารย์องค์นั้นเป็นอาจารย์ของเรา” มุ่งเข้าไปหาหลวงปู่มันเห็นใหม่ หลวงปู่มันท่านก็เป็นความจริง เป็นอาจารย์จริงๆ เป็นคนที่มีคุณธรรม เป็นพระที่มีคุณธรรมในหัวใจสมบูรณ์เต็มเปี่ยมเลย แล้วต้องการวางรากฐานให้กึ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง

“มหา มหามาหาอะไร มาหามรรคผลนิพพานหรือ มรรคผลนิพพานไม่ใช่อยู่ที่การศึกษามา มรรคผลนิพพานไม่ใช่อยู่ที่การค้นคว้าตามตำรามานะ มรรคผลนิพพานไม่ใช่อยู่ที่สสารสิ่งใดเลย มรรคผลนิพพาน สิ่งสัมผัสได้คือความรู้สึก คือหัวใจเท่านั้น”

นี่หลวงตาท่านลงใจเห็นใหม่ พอลงใจขึ้นมา การประพฤติปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นความจริงขึ้นมาเห็นใหม่ มหา สิ่งที่ศึกษามาเนี่ยธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัยนี้เป็นศาสดาของเรา เราเกิดใส่ศีรษะไว้คือเชิดชูบูชา สิ่งที่ศึกษามาจนจบเป็นมหานี้เชิดชูบูชา สิ่งนั้นเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่! แต่อย่าให้มันปิดตา ถ้ามันปิดตาแล้วนี้ เราได้แล้ว เราเก่งแล้ว เรามีความสามารถแล้ว ใช้ไม่ได้ นั่นเป็นสวนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราไปเที่ยวสวน เราไปดูงาน ไปเที่ยวสวนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเมม่วงเต็มไปหมดเลย ทุกชนิด ทุกพันธุ์ มีผลเต็มไปหมดเลย นั่นเป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เกิดใส่ศีรษะไว้ เกิดใส่ความเห็นตัวเองไว้ แล้วใส่ลั่นชกในสมองไว้ แล้วลั่นกุญแจมันไว้ด้วย อย่าให้มันออกมา แล้วปฏิบัติไป

นี่ไง เราพระกรรมฐานนี่ไง ที่เราจะมาปฏิบัติกันอยู่นี่ไง เราจะมาหาสมบัติของเรา เราจะมาหาความจริงของเรา เราจะไม่ให้กิเลสปิดบังหัวใจของเรา เราจะพยายามจะสู้กับมันไง เราพยายามจะต่อสู้อกับมัน เราจะหามรรคผลนิพพานของเราไง หลวงปู่มันบอกว่า “ให้ใส่ลั่นชกในสมองไว้ แล้วลั่นกุญแจมันไว้ อย่าให้มันออกมา” แล้วเราพยายามชวนขยายประพฤติปฏิบัติ ศีล สมาธิ ปัญญา พยายามสร้างสมขึ้นมา เราพยายามรักษาแนวทางในหัวใจของเรา เราจะสร้างมรรค มรรคคือศีลสมาธิปัญญา ให้มันเกิดขึ้นจากความเป็นจริงในใจ

ขนาดสร้างขึ้นมามันยังทุกข์ยากขนาดนี้อยู่แล้ว แล้วเราก็งงจะไปเอามรรคเอาผลขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเทียบเคียง พอเทียบเคียงปฏิบัติขึ้นไปก็ล้มลุกคลุกคลานทุกที พอจะปฏิบัติทีไรก็คิดถึงแต่ศีลสมาธิปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วก็โหยหา อยากเป็น อยากมี อยากได้ อย่างนั้น แล้วก็ทุกข์! ทุกข์! ทุกข์!

หลวงปู่มันบอกว่า “มันจะตะมันจะถึบกัน การปฏิบัติมันจะไม่ก้าวหน้า การปฏิบัติมันจะมีแต่การคาดหมาย การปฏิบัติมันมีแต่ผลขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า” นี่ผู้ที่มีคุณธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกให้ใส่ลั่นชกในสมองไว้ แล้วลั่นกุญแจมันไว้ อย่าให้มันออกมา แล้ว

ประพฤติปฏิบัติของเราจริงจังของเราขึ้นมา อย่าให้กิเลสมันปิดหัวใจ แล้วพยายามกระทำปฏิบัติของเราขึ้นไป

เวลาหลวงตาท่านไปหาหลวงปู่มนั้นนะ หลวงปู่มนั้นท่านพูดขนาดนั้น แล้วหลวงตาท่านก็ลงใจจริงๆ ด้วย แล้วท่านก็พยายามทำจริงๆ ด้วย ทำจริงๆ จนเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจของท่านขึ้นมาเห็นใหม่ แล้วท่านก็ซาบซึ้ง เวลาท่านพูด ท่านมาเล่า มันเป็นคติธรรมกับลูกศิษย์ลูกหา เวลาเล่าที่ไรท่านจะพูดตรงนี้ว่า “มันเริ่มต้นตั้งแต่ท่านปรารถนา ท่านปรารถนาให้คนชี้ทาง ท่านปรารถนาให้คนบอกทาง ท่านปรารถนาให้มีครูมีอาจารย์” แล้วพอท่านเข้าไปมันก็โดนจริงๆ มันก็โดนจริงๆ แล้วท่านก็บอกว่ามันเป็นผลบวกๆ

ผลบวกเพราะว่าหัวใจเรามันคือ หัวใจมันต้องการความจริง แล้วมันก็ไปเจอจริงๆ แล้วก็ปฏิบัติจริงๆ แล้วก็ได้มรรคผลจริงๆ เพราะความเป็นจริงเห็นใหม่ ถ้าเราเป็นความจริงมันมีครูมีอาจารย์ เราต้องเอาตรงนั้นเป็นตัวตั้ง แล้วเราพยายามเพราะว่าหลวงปู่มนั้นท่านเคยปฏิบัติมาก่อน ท่านรู้จักหน้าของกิเลส ท่านรู้จักเล่ห์กลของมัน

แล้วท่านก็เห็นเห็นใหม่ เห็นมหานุ่มๆ องค์กรหนึ่งอยากจะชวนขยายปฏิบัติ มันก็เหมือนกับคนที่ จะเข้าไปต่อสู้กับพญามาร แล้วคนที่ จะเข้าไปต่อสู้กับพญามาร พญามารเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในทุกดวงใจ ทุกดวงใจที่มันมีการศึกษา พญามารมันก็ครอบงำอยู่ในดวงใจนั้น แล้วตัวเองจะเข้าไปเผชิญกับพญามารนั้น ท่านเคยเผชิญกับพญามารมาก่อน ท่านถึงรู้ว่าพญามารเขี้ยวเล็บมันละเอียดแค่ไหน ท่านถึงได้สังเวช ท่านถึงได้บอกวิธีการอันนั้น

แล้วผู้ที่มาหาท่านก็ฟังจริงๆ แล้วท่านก็ทำจริงๆ แล้วท่านก็ล้มลูกคลุกคลาน ท่านบอกในการประพฤติปฏิบัติ “ทุกข์มากๆ แต่พอใจที่จะทุกข์” เพราะทุกข์ในวิญญูะทุกข์ไม่มีต้น ไม่มีปลาย ทุกข์ไม่มีทางออก กับเราพอใจในการประพฤติปฏิบัติทุกข์มาก ทุกข์มาก แต่พอใจที่จะทุกข์ เวลาจิตมันสงบลงมา มันก็มีความสุข เวลาจิตสงบขึ้นมาแล้วเห็นใหม่ มันเชื่อมั่นในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลามันออกฝึกหัดใช้ปัญญา มันยิ่งเกิดทุนยิ่งบูชา เวลาจิตมันเสื่อมเศร้าใจๆ ทุกข์ใจ กลับไปหาหลวงปู่มนั้น หลวงปู่มนั้นท่านก็ให้กำลังใจ ให้กำลังใจเห็นใหม่ จิตมันเป็นเช่นนี้เอง ทุกคนก็เจอ

ประสบการณ์อย่างนี้มา ครูบาอาจารย์ที่ล้มลุกคลุกคลานมาแล้ว ท่านเผชิญภัยมากกว่านี้ ท่านล้มลุกคลุกคลานมากกว่านี้

พญามารเวลามันครอบครองหัวใจ มันปิดหัวใจของใครแล้วหัวใจนั้นมันมีคอบอด แต่ครูบาอาจารย์ท่านทุกข้มาแล้ว ท่านเคยเห็นของมันมาเห็นไหม ท่านถึงพยายามชี้ นำ พยายามถึงบอกใจ แล้วชี้ นำถึงบอกเห็นไหม คุณสิ เวลาหลวงปู่มัน หลวงปู่เสาร์ ไม่มีใครบอก ท่านชวนชวายเป็นของท่านขึ้นมาเอง แต่เห็นเห็นไหม ครูบาอาจารย์เราท่านประพฤติปฏิบัติไม่มีครูบาอาจารย์ ท่านพยายามของท่าน เวลาท่านทำได้จริง หลวงตาท่านยืนยัน “หมูกณะจำไว้ นะ ที่ท่านเทศน์ว่าการไว้ นี้ เล่ห์กลของกิเลสถ้าใครประพฤติปฏิบัติไปถึงตรงนั้นแล้ว แล้วท่านจะมากกราบศพท่าน กราบศพท่าน” เพราะท่านก็มากกราบศพ หลวงปู่มันก่อนแล้ว เพราะท่านก็ไม่คิดว่ามันจะละเอียดขนาดนั้น ท่านก็ไม่คิดว่ามันจะมีเล่ห์กลขนาดนั้น แต่เวลาท่านเข้าไปเจอแล้วนี่ล้มลุกคลุกคลานทั้งนั้น

เวลามันผ่านไปแล้วถึงระลึกได้ เวลาเข้าไปเจอความจริงถึงระลึกว่า เอ้อ! หลวงปู่มันท่านเคยบอกไว้ ท่านเคยบอกไว้ ท่านเคยบอกไว้ว่าอย่างนี้ แต่เรายังไม่เคยเจอมันๆ ก็ยังประมาทไป ก็ยังคิดว่าเราละเอียดรอบคอบพอ รอบคอบพอ แต่เวลาไปเจอมันจริง มันก็กลับกว่าที่เราจินตนาการหลายเท่านี้แล้วเวลาไปกำจัดมันได้เห็นไหม ทำมันได้ นี่ถึงมาระลึกได้ว่า อ้อ! ที่ท่านเคยบอกไว้ๆ เป็นอย่างนี้เอง มันเป็นอย่างนี้เอง แต่เราไม่เคยรู้เคยเห็น

เพราะกิเลสมันปิดใจ เราปิดตาเราเราก็รุ่งง่ามอยู่อย่างนี้ แต่ถ้ามันปิดหัวใจนะ จบเลย ปิดหัวใจแล้วนี่มันมีแต่ความคิดเข้าข้างตัวเองทั้งนั้น ความคิดที่เข้าข้างกับกิเลส กิเลสมันสร้างให้ แล้วมันก็จะเห็นความเห็นของมันอยู่อย่างนั้นไป แล้วก็ว่าเราทำคุณงามความดีขนาดนี้ เราได้สร้างสมบุญญาธิการมาขนาดนี้ ทำไมใครไม่เห็นคุณงามความดีเราเลยเห็นไหม เวลากิเลสมันปิดใจนี้ มันปิดใจแล้วมันยังทำลาย ทำลายโอกาส ทำลายน้ำใจ ทำลายทุกอย่างให้เราล้มลุกคลุกคลานไปตลอด นั่นถ้ากิเลสปิดใจ

แต่เรามาบวช เรามาเป็นพระ เราต้องตั้งสติของเรา สิ่งที่ปิดหูปิดตาปิดหัวใจของเรานั้นเรื่องกิเลสตัดหาความทะยานอยากทั้งนั้น แล้วเราก็ตั้งใจตั้งแต่ต้นว่าเราจะมาดูหน้ามัน จะมาดูหน้ามันเฉยๆ นะ ถ้าเห็นหน้ามันแล้วนะ แล้วเวลาจะต่อสู้กับมันนะ เรามีกำลังพอหรือเปล่า เรามีสติมีสมาธิพอที่จะสู้กับมันไหม ถ้ามีสติมีสมาธิพอที่จะสู้กับมันได้ เผชิญหน้ามันเลย เผชิญหน้ามัน แล้วสู้มัน เวง

